

Landbruksdirektoratet
Postboks 1450 Vika
0116 OSLO
Att: Oda A. Gundersen Rolfsjord

Kontakt saksbehandler

Helene Medhus Skedsmo, 51568821

Tilbakemelding - bidrag i kvalitetssikringen - KOSTRA landbruk, Rogaland

Vi viser til brev av 22.03.2022 der Landbruksdirektoratet viser til Statsforvalterens oppgave i Hovedinnstruksen punkt 5.1.7.8 knyttet til kvalitetssikring av KOSTRA-rapporteringen.

Tallene for 2022

Vi har hatt en gjennomgang av det oversendte tallmaterialet i vedlagte excel-skjema for Rogaland på et overordnet nivå. I dette ligger en gjennomgang, en utsjekk opp imot fjorårets tallmateriale, samt en sjekk på hva slags formål det eventuelt er høye omdisponeringstall på opp imot den plan-/enkeltsaksaktiviteten vi kjenner fra de enkelte kommunene gjennom saksbehandlingen vår. Noe utsjekk opp mot planregister har vi også gjort.

Vi har kun to kommuner som ikke har rapportert noe som helst, Utsira og Kvitsøy. Dette er små kommuner både i areal, antall ansatte og i aktivitet/saker, og der noen tjenesteområder er satt ut til andre kommuner. Disse to kommunen har fått henvendelse fra oss nå, via plan- og landbruksansvarlig, med excel-fil og brev/fremgangsmåte for eventuelt å sende inn revidert rapporterings-skjema innen utgangen av april direkte til SSB.

Vi har ellers kontaktet, enten telefonisk eller pr e-post, en del kommuner for bekreftelse på tall vi tenkte det var verdt å sjekke opp, blant annet Karmøy, Randaberg, Suldal, Gjesdal, Lund og Sauda.

Omdisponert areal 2022

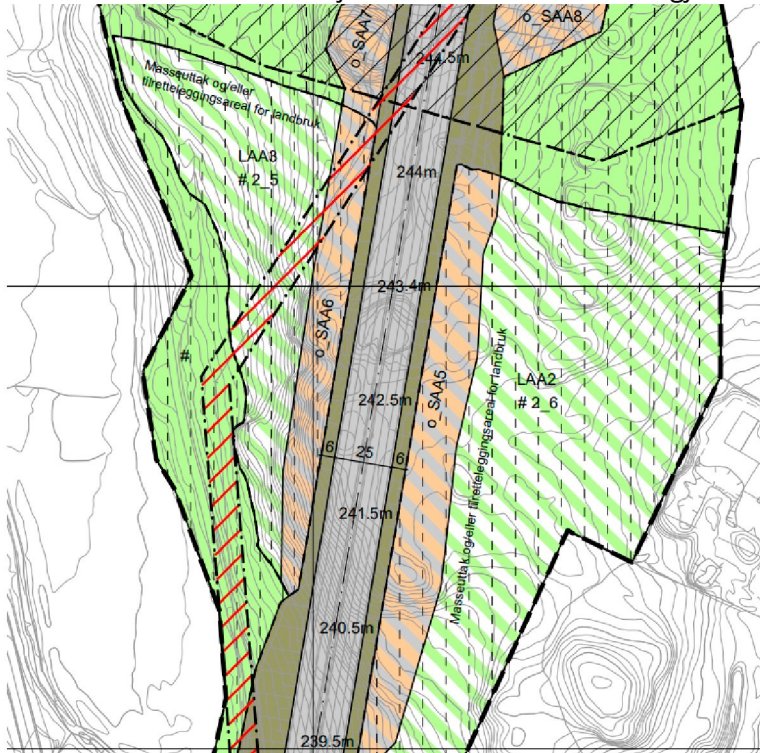
Det er et høyt tall på omdisponert dyrka jord (fulldyrka jord, overflatedyrka jord og innmarksbeite) for Rogaland i 2022 totalt sett i de foreløpige tallene, på 931,8 dekar, samt 178 dekar dyrkbar jord, totalt sett 1110 dekar dyrka og dyrkbar jord.

Det er spesielt én kommune som skiller seg ut i år, nemlig Gjesdal kommune med 648,4 dekar dyrka jord. Videre har Bjerkreim relativt høyt tall med 113,9 dekar dyrka jord.

For begge disse kommunene er det reguleringsplan for ny (utvidelse) firefelts europaveg, E39 Bue-Ålgård, som er hovedforklaringen, mest i Gjesdal som har størst del av traséen (planID 1122-202001). Gjesdal kommune har brukt en del ressurser på kvalitetssikring av tallene, som også de og

Nye Veier stusset over ble vesentlig høyere enn det arealoppgaven i planarbeidet viste. NIBIO har derimot bekreftet overfor Gjesdal kommune at de har gjort det riktig. Vi har gått gjennom

Utsnitt fra planID 1122-202001, eksempel LAA

korrespondansen mellom NIBIO, Gjesdal kommune og Nye Veier, reguleringsplankart og bestemmelsene til planen, samt sett det opp imot tilsvarende hos Bjerkreim kommune. Vi har kommet til å anbefale Gjesdal kommune å ta ut de 225,6 dekarne med «Dyrka jord omdisponert til kombinasjoner av hovedformål etter plan- og bygningsloven». Dette er konkret areal satt av til «LAA, LNFR-formål kombinert med andre angitte hovedformål» i plankartet. Det er areal der det blir uttak av masse og/eller planering og nydyrking etterpå, med tilhørende bestemmelse i § 3.3 Landbruks-, natur og friluftsmål samt reindrift (§12-5 nr. 5) til planen:

b) LNFR-formål kombinert med andre hovedformål (LAA)

Områdene kan benyttes som areal for bakkeplanering for terrengtilpasning av vegfyllinger og fjellskjæringer. Innenfor områdene kan det tas ut sprengsteinmasser og/eller legges ut løsmasser og jordmasser som mulig tilretteleggingsareal for landbruk. Områdene skal etter at anleggsarbeidene er ferdige være LNFR-formål.

Vi ser at NIBIO har rett i at det ihht til [Veiledningen til rapportering på skjema 32 i KOSTRA](#) skal rapporteres omdisponert for SOSI-kode 5900 (som ligger under «Kombinasjoner av hovedformål», jf. tabell 1). Hvorvidt slike kombinerte areal (5900) skal eller bør rapporteres avhenger etter vår vurdering av hvordan det kombinere formålet skal nyttes. Videre er det få planer som blir endret etter at planen er gjennomført. Som i tilfeller med E 39-traséen i Gjesdal vil neppe areal med kombinert formål blir tilbakeført/få endret planstatus til LNF-formål når arealene er satt i stand til fulldyrket jord og masseuttaket/fyllingen er gjennomført. Dermed vil det heller ikke bli fanget opp som eventuelt «Tilbakeført areal» på et senere tidspunkt, og faktisk omdisponert areal vil da bli feil. Vi har på denne bakgrunn innspill til at veiledningen til KOSTRA-skjema 32 bør oppdateres med at areal til kombinert formål med SOSI-kode 5900 også må vurderes konkret, slik som arealformål i SOSI-kode 5100, 5110-5115, 5400 og 5500, med en «påskrift» om «Vurder og beregn». Konkret i E39-planen, der disse områdene er ment som areal det skal tilrettelegges for jordforbedring/nydyrking og LNF-formål etter endt anleggsperiode, finner vi det feilaktig å rapportere disse 225 dekarne som omdisponert.

Bjerkreim kommune har ikke ført tilsvarende regulert areal i detaljplanen for E39 i Bjerkreim som omdisponert i KOSTRA. Gjesdal kommune har selv sendt inn revidert skjema (der arealene er

foreslått tatt ut), og korrespondanse mellom NIBIO, kommunen og Nye Veier, til SSB og Landbruksdirektoratet v/kontaktpersonene den 21.04.2023.

I det høye tallet på omdisponering av dyrket jord (115 dekar) i Bjerkreim er ikke alt til E39. I tillegg til deler av delstrekket av ny E39 mellom Bue og Ålgård i Bjerkreim, er det også areal til omsorgssenter og et område til masseuttak (løsmasse) som senere skal tilbakeføres til jordbruksareal.

Stavanger har rapportert omdisponering av 70 dekar dyrket jord. Dette er i hovedsak areal til boligformål som ligger inne i områdeplaner, og som i hovedsak følger opp regionale føringer for samordnet areal- og transportplanlegging.

Hå har også et tall på omdisponering som utmerker seg, 61 dekar. Dette er omdisponering av dyrket jord (hovedsakelig innmarksbeite) til diverse formål som i hovedsak knytter seg til detalj-regulering til utbyggingsformål (bolig, tjenesteyting, infrastruktur mv) i tråd med områdeplan i Stokkelandsmarka. Hå er også den eneste kommunen som tilbakefører areal i 2022 for vårt fylke.

Jordlov, konsesjon, nydyrking

Også innenfor tema jordlov, konsesjon og nydyrking har vi kontaktet noen av våre kommuner der vi kanskje mistenkte at det var uteglemt rapportering. Vi har fått tilbakemelding fra de fleste som bekrefter at tallene er riktig. Utsira og Kvitsøy har som nevnt fått «purring» på rapportering.

Driveplikt

Når det gjelder driveplikt ser det gjennomgående ut til at ingen har rapportert tall her. Ifølge statistikken har det bare vært én sak i hele Rogaland i 2022, i Klepp, pålegg om bortleie. Vi har tenkt at driveplikt skal være tema for vår undersøkelse mot kommunal landbruksforvaltning, jf. oppdrag i virksomhets- og økonomiinstruks om temabasert kartlegging om tema etter jord- og konsesjonsloven for 2023/24. Det har vært mellom 0-2 saker knyttet til fritak for driveplikt og evt. oppfølging av dette årlig de siste 4 årene. Rogaland er rett nok et fylke med intensiv drift og rift om jordbruksjorda, men det kan synes som et litt lavt tall over flere år.

Som et innspill til Landbruksdirektoratet til KOSTRA-rapporteringen (og tilhørende hjelpeskjema som sendes ut) fra og med 2024: Kunne man under driveplikt forespurt kommunene om hvor mange leieavtaler de har fått forelagt etter jordloven § 8, 2. ledd i løpet av året? Pr nå fanges bare opp antall saker om fritak og pålegg om driveplikt / bortleie / skogplanting. Det kunne vært interessant å få frem tall på «behandlede» jordleieavtaler, som over tid vil gi oss et bilde på denne sakstypen.

Vi har ellers ikke noen grunn til å mistenke at det er feil i tallene i tabellen, utover de merknadene vi har knyttet til Gjesdal kommune og reguleringsplan for E39 Bue-Ålgård, planid 1122-202001.

Med hilsen

Anfinn Rosnes (e.f.)
ass. direktør

Helene Medhus Skedsmo
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Karmøy kommune	Postboks 167	4291	KOPERVIK
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	Stavanger
Sola kommune	Postboks 99	4097	SOLA
Bokn kommune	Boknatun	5561	Bokn
Lund kommune	Moiveien 9	4460	Moi
Utsira kommune	Postboks 63	5547	Utsira
Tysvær kommune	Postboks 94	5575	Aksdal
Suldal kommune	Eidsvegen 7	4230	Sand
Eigersund kommune	Postboks 580	4379	Eigersund
Hjelmeland kommune	Vågavegen 116	4130	Hjelmeland
Kvitsøy kommune	Kommunehusveien 6	4180	Kvitsøy
Bjerkreim kommune	Postboks 17	4389	Vikeså
Statistisk Sentralbyrå	Postboks 2366 St. Hanshaugen	0131	OSLO
Haugesund kommune	Postboks 2160	5504	Haugesund
Sauda kommune	Postboks 44	4201	Sauda
Strand kommune	Postboks 115	4126	Jørpeland
Sokndal kommune	Gamleveien 20	4380	Hauge I Dalane
Vindafjord kommune	Rådhusplassen 1	5580	Ølen
Hå kommune	Rådhusgata 8	4360	VARHAUG
Sandnes kommune	Postboks 583	4305	Sandnes
NYE VEIER AS	Kjøita 6	4630	KRISTIANSAND S
Randaberg kommune	Pb 40	4096	Randaberg
Gjesdal kommune	Rettedalen 1	4330	Ålgård
Klepp kommune	Postboks 25	4358	Kleppe
Time kommune	Postboks 38	4349	Bryne